

Nutrition Day 2015 – co proč a jak?

Pospíšil V., Interní odd. Nemocnice Ostrov

Podvýživa v nemoci je závažným medicínsko-společensko-ekonomickým problémem, který zhoršuje výsledky zdravotní péče a kvalitu života nejen postiženým, ale často i jejich blízkým. Pacienti a zejména pacienti s malnutricí, kteří dostávají adekvátní nutriční podporu, prospívají lépe. Pro výsledek řešení jakéhokoli zdravotního problému je žádoucí synergie tří složek: léčba základního onemocnění + výživa + rehabilitace. Vynechání kterékoli z těchto tří významně oslabuje dosažené výsledky léčby. V praxi řady lůžkových zařízení (nemocnic, LDN, DPS) je však výživa pacientů nahlížena jako „hotelová služba“ a je považována často za méně důležitou.

Finanční dopady malnutrice v nemoci na úrovni ČR aktuálně odhadnout přenesením výsledků studií v ostatních zemích EU, ze kterých přesvědčivě plyne, že včasné řešení malnutrice přináší významnou úsporu prostředků, vynakládaných především z rozpočtů na zdravotní a sociální péči, spotřebovávaných nyní hlavně na řešení komplikací malnutrice a jejich následků. Nutriční screening (vyhledávání jedinců v riziku malnutrice) se v ČR sice stal díky akreditacím nedílnou součástí chorobopisu, ale samotná nutriční péče už akreditována není. Pro kvalifikovanou diskusi v rámci ČR je však v současnosti málo argumentů ne proto, že by komplexní přístup nepřinášel pozitivní výsledky, ale protože nejsou k dispozici kvalitní národní data, která by uvedené argumenty podpořila.

Dopady poruch výživy na zdraví (malnutrice = podvýživa i obezita) se od 2005 se zabývá organizace European Nutrition for Health Alliance (ENHA). V listopadu 2014 ENHA vyhlásila aktivitu „Optimal Nutrition Care for All“ (ONCA) a konstatovala, že 33 milionů občanů EU je ohroženo nebo trpí malnutricí, malnutrice zvyšuje náklady na léčbu o 170 miliard EUR ročně a že povědomost o těchto faktech je mizivá a řešení jsou nesystematická. Klade si za cíl dosáhnout, aby optimalizace výživy byla integrální součástí zdravotní péče ve všech zemích Evropy. Aktuální cíle jsou individualizovány podle konkrétních zemí, jde zejména vyhledávání markerů efektivity, edukace na všech úrovních, zapojení monitoračních nástrojů do akreditačních kritérií, osvěta mezi organizátory, zákonodárci a rozhodujícími institucemi a další.

Česká Společnost klinické výživy a intenzivní metabolické péče (SKVIMP) ČLS JEP se chystá spolu s dalšími odbornými, profesními a zájmovými sdruženími ještě v roce 2015 přihlásit ke kampani ONCA vlastní národní iniciativou s názvem „Optimální nutriční péče pro každého“ (ONKa) a chce využít výměny zkušeností z již probíhajících programů v ostatních evropských zemích.

V současnosti se i v ČR ve spolupráci se zmíněnými aktivitami hledají nástroje a cesty, jak získat validní argumenty pro diskusi s poskytovateli zdrojů zdravotních služeb. Za nejdůležitější z prvních kroků v rámci iniciativy ONKa je proto organizace maximální účasti lůžkových oddělení všech typů v projektu „nutritionDay 2015 v ČR“.

Akce „nutritionDay“ (ND) je jedním z významných mezinárodních nástrojů k mapování nutriční péče v lůžkových zařízeních mnoha různých typů. Od roku 2005 se vždy v jeden předem stanovený den se na zúčastněných pracovištích (lůžkových odděleních nemocnic, jednotek intenzivní péče, LDN a v domech pro seniory různých typů) vyplní jednoduché dotazníky, kterými se anonymně u každého pacienta zaznamená charakter choroby, stav výživy, schopnost přijímat potravu a poskytnutá nutriční péče. U některých skupin se navíc zaznamená stav po 30 (60) dnech. ND v letošním roce navíc předpokládá zvláště zmapování onkologických lůžkových oddělení. V roce 2014 bylo zapojeno 53 zemí a data byla získána od 169055 pacientů v 1993 centrech, resp. na 5357 jednotkách.

Letošní „nutritionDay 2015“ se bude konat 19.11.2015. Zúčastněte se také! Všechny potřebné materiály, jednoduchý návod jak se přihlásit, jak vyplnit dotazníky a jak pak předat získaná data a samozřejmě všechny potřebné dotazníky můžete najít na stránkách společnosti SKVIMP a na následujících odkazech:

SKVIMP – www.skvimp.cz

ND – www.nutritionday.org

ENHA - www.european-nutrition.org